

Lazea: Deficitul bugetar al României a depasit 3% în 9 din ultimii 18 ani; în ultimii 8 ani, toti am trait mult peste posibilitati

Deficitul bugetar al României a depasit pragul de 3% în 9 din ultimii 18 ani, iar problema majora o reprezinta faptul ca acesta a fost pro-ciclic, a afirmat, joi, economistul-sef al Bancii Nationale a României (BNR), Valentin Lazea.

"Deficitul bugetar al României a depasit, daca ne uitam la ultimii 18 ani, a depasit în 9 din acesti 18 ani pragul de 3% din Tratatul de la Maastricht. Deci jumatate din timp noi am fost în neregula. Mai mult, daca ne comparam cu Cehia, Polonia si Ungaria, în 10 din ultimii 18 ani noi am avut cel mai mare deficit bugetar. Acum care e de fapt problema majora? Deficitul la noi a fost pro-ciclic în toata aceasta perioada. Adica a crescut foarte mult chiar în anii în care produsul intern brut crestea, uneori peste potential, crestea produsul intern brut, dându-i acestei cresteri un impuls de care nu avea nevoie. Este exact acea situatie pe care o are un sofer într-o masina care coboara la vale. Masina deja accelereaza datorita fortei gravitationale si el soferul de nesabuit apasa pe acceleratie. Ori atunci când va trebui sa urce dealul, el va fi fortat sa frâneze fiindca masina deja a luat viteza de scapa de sub control. Cam asa s-a condus politica fiscala în ultimii, hai sa zic, 18 ani, cu exceptia unei scurte perioade 2012-2015", a spus Valentin Lazea, la evenimentul cu tema "Între Deficit Bugetar si Economie Sustenabila", organizat de Oxygen Events.

El a declarat ca România a "apasat pe pedala când nu era cazul", când PIB-ul crestea foarte mult, în perioada 2006-2008, si din nou în perioada 2016-2019. Valentin Lazea a spus ca efectul acestei apasari ne-necesare pe pedala de acceleratie a fost ca atunci când ne-au lovit crizele din 2009 si din 2020, noi n-am mai avut spatiu fiscal.

El a explicat ca daca ne comparam cu Cehia, Ungaria si Polonia vom constata ca au venituri fiscale de 35-36% din PIB în timp ce în România sunt de 27-28%.

"Pentru ca la noi pe lângă evaziunea care exista, evaziunea fiscala, exista o optimizare fiscala în zeci de ramuri, pentru zeci de profesii, legi facute cu dedicatie etc. Și guvernul abia început, cum sa zic, abia a zgâlțâit suprafata acestor optimizari fiscale si iata cât valet si cât vuet a stârnit chestia asta. Și mai exista, de ce sa nu spunem unele domenii, cum ar fi impozitul pe proprietate sau impozitele ecologice, care nu sunt de loc, dar absolut deloc, la nivelul la care ar trebui sa fie. De ce spun asta? Da, de acord, se pot face economii la cheltuieli. Numai ca acele economii si care nu sunt mari 1%, maximum 1,5%, din pensii speciale, reforma administratiei publice si asa mai departe, ele vor fi mâncate în secunda doi de catre necesarul de cheltuieli în domeniu înarmarii, în domeniu energetic, în domeniul ecologiei si în domeniul îmbratrâni populatiei. Deci noi sau suntem orbi sau ne prefacem ca suntem orbi? Avem patru iceberg-uri spre care mergem în linie dreapta, astea patru: energie, ecologie, înarmare si îmbratrânirea populatiei. Și noi zicem hai sa reducem cheltuielile. De acord! Da, hai sa vedem cât putem sa reducem, dar realist, cu cifrele pe masa, pentru ca trei sferturi din salariatii bugetari sunt ce, profesori, doctori si ordinea publica: politie, SRI, SIE si asa mai departe", a declarat Valentin Lazea.

De asemenea, el a afirmat ca potentialul de crestere al unei economii scade pe masura ce aceasta se dezvoltă. România a avut o crestere potentiala de aproximativ 5,5% în intervalul 2000 - 2010, a coborât la 4,5% în perioada 2010 - 2020, iar în deceniul actual este de 3,5%.

"Iar aici de unde vine pericolul? Pericolul pe care eu îl simt este ca pentru a se închide bugetul de la anul sau de peste 2 ani sau peste 3 ani politicienii vor umbla la ritmul de crestere economica, neînvațându-se din experienta acestui an nefericit, când bugetul a fost facut pe baze nerealiste, pe cresteri nerealiste si neluând în seama ca daca la anul vom avea în continuare politica monetara restrictiva, politica fiscala restrictiva, cum se zice ca va fi, Germania în pierdere de ritm, deci pietele de export asa si pe dincolo, nu avem cum sa ne situam nici macar la

potential, nicidecum peste potential. Dar sigur, când trebuie sa faci bugetul, când trebuie sa iasa bine, fara ca tu sa iei masuri concrete în economie, poti sa zici ca vom creste cu 5% sau nu stiu cât trebuie ca sa-ti iasa acolo, sa creasca. Dar, repet, ideea fundamentala este ca o economie trebuie sa creasca nu cu mai mult decât este potential ei si trebuie sa definim cu totii care este potentialul român, în niciun caz nu e 5% astazi când vorbim", a declarat Valentin Lazea.

Totodata, el a explicat ca relaxarile fiscale duc la cresterea datoriei publice chiar si în anii de cresteri economice mari.

"Noi nu vrem sa recunoastem un lucru foarte clar si anume ca începând din 2016 toata populatia României: bebelusi, casnice, salariat, pensionari, tot ce vreti dumneavoastra, traим peste posibilitati. Pentru ca asta înseamna sa te împrumuti si sa-ti cresti deficitele. Noi traим mai bine decât ne putem permite. Și vedem lucrul asta, faptul ca datoria externa a ajuns la 160 de miliarde de euro, adica 8.000 euro de bebelus, batrân, casnica sau salariat, fara ca de acesti bani noi sa fi facut capacitati de productie din care sa putem replati datoria. Am dat-o pe excursii, pe vile, pe vuitoane, pe masini de fite si asa mai departe. Da, deci hai sa-i spunem poporului care urla ca este împliat si ca e vai de capul lui si ca a trait mai rau nu se poate de atât, sa-i spunem ca în ultimii 8 ani, noi toti am trait mult peste posibilitati. Nu exista si o repet, nu exista metoda nedureroasa, de cum sa spun, de a restrânge fiscalitatea. Oricum, unii sau altii vor urla. Câti oameni beneficiaza de aceste optimizari fiscale? Enorm de mult, care nu platesc CAS-ul, care au IMM-uri, PFA-uri, dracu stie ce mai au. Da, deci toti astia vor urla ca din gura de sarpe. Dar vorba domnului Daianu: domnule, chiar nu înțelegem ca nu se poate sa nu plateasca nimeni. Și eu merg mai departe. Nu numai ca nu se poate sa nu plateasca nimeni, toti, dar absolut toti va trebui sa platim la un moment dat", a mai spus Valentin Lazea.

El a mentionat ca declaratiile reprezinta opiniile proprii si nu punctul de vedere al bancii centrale.